

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 47/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **J & M PAVLÁT International, s. r. o.**, Tábor-Všechov 2, Česká republika, IČO 26 018 012, zastúpenej Advokátska kancelária Melničák a Semančíková, s. r. o., Záhradnícka 29, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/58/2024-342 z 23. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 12 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivý súd podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 27. júna 2014 domáhala proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný“), zaplata 65 103 eur s príslušenstvom z titulu nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

3. Mestský súd Bratislava IV rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie sp. zn. B1-20C/118/2024 zo 7. decembra 2023, ktorým žalovanému uložil, aby sťažovateľke zaplatil 65 103 eur spolu s príslušenstvom.

4. O odvolaní žalovaného rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým rozsudok mestského súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, keďže žalovaný nebol poučený o možnosti rozhodnutia veci rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní uskutočnenom 7. decembra 2023. Súčasne krajský súd vyhodnotil ako neopodstatnenú výhradu sťažovateľky, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou a ako také malo byť odmietnuté. Napriek tomu, že v odvolaní bol skutočne žalovaný nesprávne označený ako Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, z jeho obsahu bolo zrejmé, že ho podával žalovaný, t. j. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, akej veci sa týka i odvolací návrh. Uvedený nedostatok v označení žalovaného odvolací súd považoval iba za zrejmú chybu v písaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. V ústavnej sťažnosti nasmerovanej proti napadnutému uzneseniu sťažovateľka rozporuje záver krajského súdu, že nesprávne označenie žalovaného v odvolaní je len chybou v písaní. Sťažovateľka je presvedčená, že krajský súd mal odvolanie žalovaného odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou podľa § 386 CSP, keďže ho podalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vo vlastnom mene. Ak na základe predmetného odvolania krajský súd pristúpil k zrušeniu rozsudku mestského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie, zasiahol tým do jej práva na spravodlivé súdne konanie. Je totiž zásadný rozdiel, či je ako žalovaný označený štát alebo orgán, ktorý za štát koná. Súčasne sťažovateľka tvrdí, že krajský súd sa s touto jej námietkou vysporiadal v odôvodnení napadnutého uznesenia celkom nedostatočne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu:

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na spravodlivý súd podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok mestského súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné akcentovať osobitnú povahu napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré je kasačným rozhodnutím. Vo svojej judikatúre v prípadoch ústavných sťažností nasmerovaných proti kasačným rozhodnutiam opakovane zdôrazňuje, že zásadne môže o merite veci rozhodovať len v prípade takej ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje

proti „konečným“ rozhodnutiam orgánov verejnej moci. Spravidla musí ísť o rozhodnutie, ktorým sa súdne či iné konanie končí, a jeho účastník nemá možnosť inej právnej obrany než využitie inštitútu ústavnej sťažnosti. V konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010). Úlohou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti totiž nie je meniť, resp. naprávať tvrdené či skutočné pochybenia všeobecných súdov a iných orgánov v dosiaľ právoplatne neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný zaoberať sa zásahom do ústavne zaručených práv a slobôd sťažovateľa v právoplatnej skončenej veci za súčasného vyčerpania všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016), preto ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016). Základné práva na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, že im proces musí zodpovedať ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

9. Na uvedených záveroch však nemožno zotrvať bezvýhradne, keďže aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. K zrušeniu kasačného rozhodnutia však ústavný súd pristupuje len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia zmätočným záťažiam konania, čím znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020). V posudzovanej veci ide o prvú z kategórií oboch výnimiek, pretože ak by bola argumentácia sťažovateľky dôvodná, ďalšie konanie nemalo na základe kasačného uznesenia vôbec prebiehať a sťažovateľka by bola v dôsledku odmietnutia odvolania výsledkovo úspešná.

10. V kontexte predmetných východísk a, zohľadňujúc predostretú sťažnostnú argumentáciu, ústavný súd sa zamerail na posúdenie ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, najmä na posúdenie, či ním nedošlo k zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti formuluje vo vzťahu k napadnutému uzneseniu v podstate iba jedinú výhradu týkajúcu sa pochybenia pri označení žalovaného v jeho podanom odvolaní, ktoré malo viesť k odmietnutiu odvolania ako podaného neoprávnenou osobou, a nie ku kasácii prvoinštančného rozhodnutia.

12. Z dôvodov napadnutého uznesenia (bod 12) je zrejmé, že krajský súd sa uvedenou námietkou sťažovateľky zaoberal konštatujúc, že išlo len o zrejmú chybu v písaní na strane odvolateľa, keďže z obsahu odvolania bolo jednoznačné, že ho podal žalovaný, t. j. Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, akej veci sa týkalo a taktiež z neho vyplýval odvolací návrh. Takýto záver krajského súdu ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný a na rozdiel od sťažovateľky aj za dostatočne zdôvodnený. V žiadnom prípade sa pritom nie je možné stotožniť s tvrdením sťažovateľky, že chyba v označení odvolateľa bola

natol'ko závažná, že krajský súd mal rozhodnúť o odmietnutí odvolania ako podaného neoprávnenou osobou. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo prvoinštančné rozhodnutie vydané, čo v danom prípade bolo splnené.

13. Ako mal teda krajský súd, vychádzajúc z obsahu odvolania, v danom prípade spoľahlivo preukázané, že odvolanie podal žalovaný – štát (hoci v ňom bol ako odvolateľ označený konkrétny štátny orgán, ktorý koná v jeho mene), a preto o ňom meritórne rozhodol, nedopustil sa tým porušenia práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. Práve opačný prístup by signalizoval prílišný formalizmus a možný zásah do práva protistrany (odvolateľa) na prístup k súdu.

14. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže nezistil, že by medzi napadnutým uznesením odvolacieho súdu a namietaným porušením uplatnených práv sťažovateľky existovala príčinná súvislosť, ktorá by odôvodňovala vyslovenie ich porušenia po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

III.2. K namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 12 ods. 1 ústavy:

15. Rovnaký záver o zjavnej neopodstatnenosti je potrebné prijať aj vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 ústavy. Predmetné články ústavy totiž predstavujú súčasť základných princípov ústavy a vzhľadom na to nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy, ale vyslovenie porušenia je *de facto* viazané na vyslovenie porušenia konkrétneho základného práva (II. ÚS 821/00, I. ÚS 176/07, I. ÚS 485/2010, I. ÚS 229/2019), čo nebol prípad sťažovateľky. Aj túto časť ústavnej sťažnosti preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu